

PÄÄTÖS YLEISTEN JA YKSITYISTEN ETUJEN TURVAAMISEKSI ANNETTAVISTA MÄÄRÄYKSISTÄ

**Kaivospiirin haltija tai
kaivosyhtiö**

**Mondo Minerals B.V.
Yhteystiedot:
Mondo Minerals B.V. Branch Finland
PL 603
87101 Kajaani**

**Kaivospiiri
Sijainti**

Tyynelä (KaivNro 5490)
Kajaani (kaivospiirin kartta on esitetty liitteessä 1)

PÄÄTÖS

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto antaa Mondo Minerals B.V.:lle seuraavat kaivospiiriä Tyynelä (KaivNro 2465) koskevat yleisten ja yksityisten etujen turvaamiseksi tarpeelliset määräykset.

Perustelut: Kaivoslaki 52 §, 125 § ja 181 §

Lupamääräykset

Lupamääräys 1

Kaivostoiminta ei saa aiheuttaa haittaa ihmisten terveydelle tai vaaraa yleiselle turvallisuudelle.

Perustelut: Kaivoslaki 18 §

Lupamääräys 2

Kaivostoiminnasta ei saa aiheutua huomattavaa haittaa yleiselle tai yksityiselle edulle eikä yleisen tai yksityisen edun loukkausta.

Perustelut: Kaivoslaki 18 §

Lupamääräys 3

Kaivostoiminta tulee järjestää siten, ettei louhinnassa ja esiintymän hyödyntämisessä tapahdu kaivosmineraalien ilmeistä tuhlausta, eikä toiminnalla vaaranneta tai vaikeuteta kaivoksen mahdollista tulevaa käyttöä ja louhimistytöä.

Perustelut: Kaivoslaki 18 §

Lupamääräys 4

Kaivosluvan haltija on velvollinen vuosittain toimittamaan kaivosviranomaiselle selvityksen esiintymän hyödyntämisen laajuudesta ja tuloksista tämän luvan mukaiselta alueelta. Selvityksessä on ilmoitettava louhitun malmin ja sivukiven määrä, kaivoksella käsitellyn pintamaan määrä tonneina, kaivoksella tuotetun rikasteen tai vastaavan välituotteen määrä tonneina, kaivoksella työskentelevien henkilöiden määrä henkilötöyökuukausina ja erittely kaivoslain 17 §:n 1 momentin 2 kohdassa tarkoitetuista kaivostoiminnan sivutuotteista.

Perustelut:

Kaivoslaki 18 § 2 momentti ja valtioneuvoston asetus kaivostoiminnasta (391/2012) 31 §

Lupamääräys 5

Kaivosluvan haltijalle ei tässä vaiheessa määrätä kaivostoiminnan lopetus- ja jälkitoimenpiteitä varten vakuutta.

Perustelut

Kaivoksen rakentamistoimenpiteitä ei ole vielä aloitettu.
Kaivoslaki 108 §, 109 § ja 181 §

Lupamääräys 6

Lupamääräykset tarkistetaan ennen varsinaisen kaivostoiminnan aloittamista, kuitenkin viimeistään 1.6.2018.

Perustelut

Kaivoslaki 62 §

Asian käsittely

Asiasta tiedottaminen

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto on tiedottanut asiasta kuuluttamalla siitä 30 päivän ajan Turvallisuus- ja kemikaaliviraston Rovaniemen toimipaikan ilmoitustaululla ja osoitteessa www.tukes.fi/kaivosasiat sekä Kajaanin kaupungin ilmoitustaululla. Asiasta tiedotettiin Koti-Kajaani -sanomalehdessä. Asia kuulutettiin 21.2.2014 ja on ollut nähtävillä 24.3.2014 saakka. Lausunnot ja mielipiteet on tullut toimittaa viimeistään 24.3.2014.

Lausuntopyynnöt

Asiasta lähetettiin lausuntopyynnöt 21.2.2014 Kajaanin kaupungille, Kainuun ELY-keskukselle ja Kainuun liitolle.

Annetut lausunnot, muistutukset ja mielipiteet sekä kaivosyhtiön tai kaivospiirin haltijan selitys

Kuulutuksen johdosta saadut lausunnot, muistutukset ja mielipiteet sekä kaivosyhtiön tai kaivospiirin haltijan selitys on esitetty liitteessä 2.

Jatkotoimenpiteet kuulemismenettelyn jälkeen

Kaivosyhtiön tai kaivospiirin haltijan kuuleminen (Kaivoslaki 621/2011) 42 §)

Tukes varasi kaivosoikeuden haltijalle tilaisuuden selityksen antamiseen lausunnoissa ja muistutuksissa esitettyihin vaatimuksiin.

Kaivosviranomaisen vastaus lausunnoissa ja mielipiteissä esitettyyn

Kaivosviranomainen katsoo, että Mondo Minerals B.V. Branch Finland on antamassaan selityksessä riittävästi selvittänyt kuulemisessa esiintuodut seikat lausunnoissa ja mielipiteissä esitettyyn. Kaivosviranomainen haluaa täsmentää mielipiteissä esitettyyn vielä seuraavaa:

1. Kaivoslupa oikeuttaa hyödyntämään kaivosalueella tavatut kaivosmineraalit. Kaivoslaki 17 §
2. Kaivoslupan haltija on velvollinen huolehtimaan siitä, että louhinnassa ja hyödyntämisessä ei tapahdu kaivosmineraalien ilmeistä tuhlausta. Kaivoslaki 18 §

Kaivosviranomainen viittaa lisäksi tämän päätöksen lupamääräykseen 3.

Kaivosviranomainen toteaa lisäksi, että Tyynelän kaivospiirin kaivoskirjassa todetaan seuraavaa: " Kaivoskivennäiset, joiden hyväksikäyttämiseksi kaivospiiri on lähinnä määrätty: talkki".

Edellä mainittujen seikkojen johdosta kaivosyhtiön on kaivoslain perusteella otettava sivutuotteena saatava nikkeli talteen, mikäli se taloudellisesti on mahdollista.

Kaivostoiminnan ympäristöluvituksessa huomioidaan myös nikkelin hyödyntäminen ja sen aiheuttamat ympäristövaikutukset.

Päätöksessä on otettava kantaa lausunnoissa esitettyihin yksilöityihin vaatimuksiin. Kaivoslaki 56 §

Lupapäätöksestä tiedottaminen

Lupapäätös on toimitettu päätöksenantopäivänä Mondo Minerals B.V. Branch Finland:lle, Kajaanin kaupungille, Kainuun ELY-keskukselle, Kainuun liitolle, Säteilyturvakeskukselle ja Maanmittauslaitokselle.

Päätöksen antamisesta kuulutetaan Kajaanin kaupungin ilmoitustaululla. Päätöksen antamisesta ilmoitetaan Koti-Kajaani -lehdessä.

Kaivoslaki 58 §

Päätösmaksu

Tästä päätöksestä perittävä maksu on 475 € + 10 * 95 €. Maksuun lisätään toteutuneet ilmoituskustannukset. Valtion talous- ja henkilöstöhallinnan palvelukeskus lähettää laskun kaivosyhtiölle.

Perustelut: Asetus Turvallisuus- ja kemikaaliviraston maksullisista suoritteista (636/2013)

Muutoksenhaku

Tähän päätökseen saa hakea muutosta kaivoslain (621/2011) 162 §:n nojalla Pohjois-Suomen hallinto-oikeudelta valittamalla siten kuin hallintolainkäyttölaissa (586/1996) säädetään.

Päätöksestä perittävästä maksusta voidaan valittaa samassa järjestyksessä kuin pääasiasta.

Valitusaika on 30 päivää tämän päätöksen antopäivästä. Liitteessä 3 esitetystä valitusosoituksesta ilmenee, miten muutosta haettaessa on meneteltävä.

Sovelletut säännökset

Kaivoslaki (621/2011)

Valtioneuvoston asetus kaivostoiminnasta (391/2012)

Hallintolainkäyttölaki (586/1996)

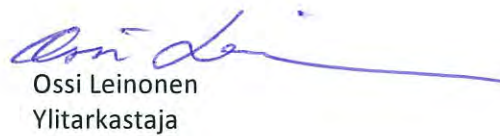
Asetus Turvallisuus- ja kemikaaliviraston maksullisista suoritteista (636/2013)

Lisätietoja

Lisätietoja antaa Ossi Leinonen, puh. 029 5052 205.

Terho Liikamaa
Kaivosyli-insinööri

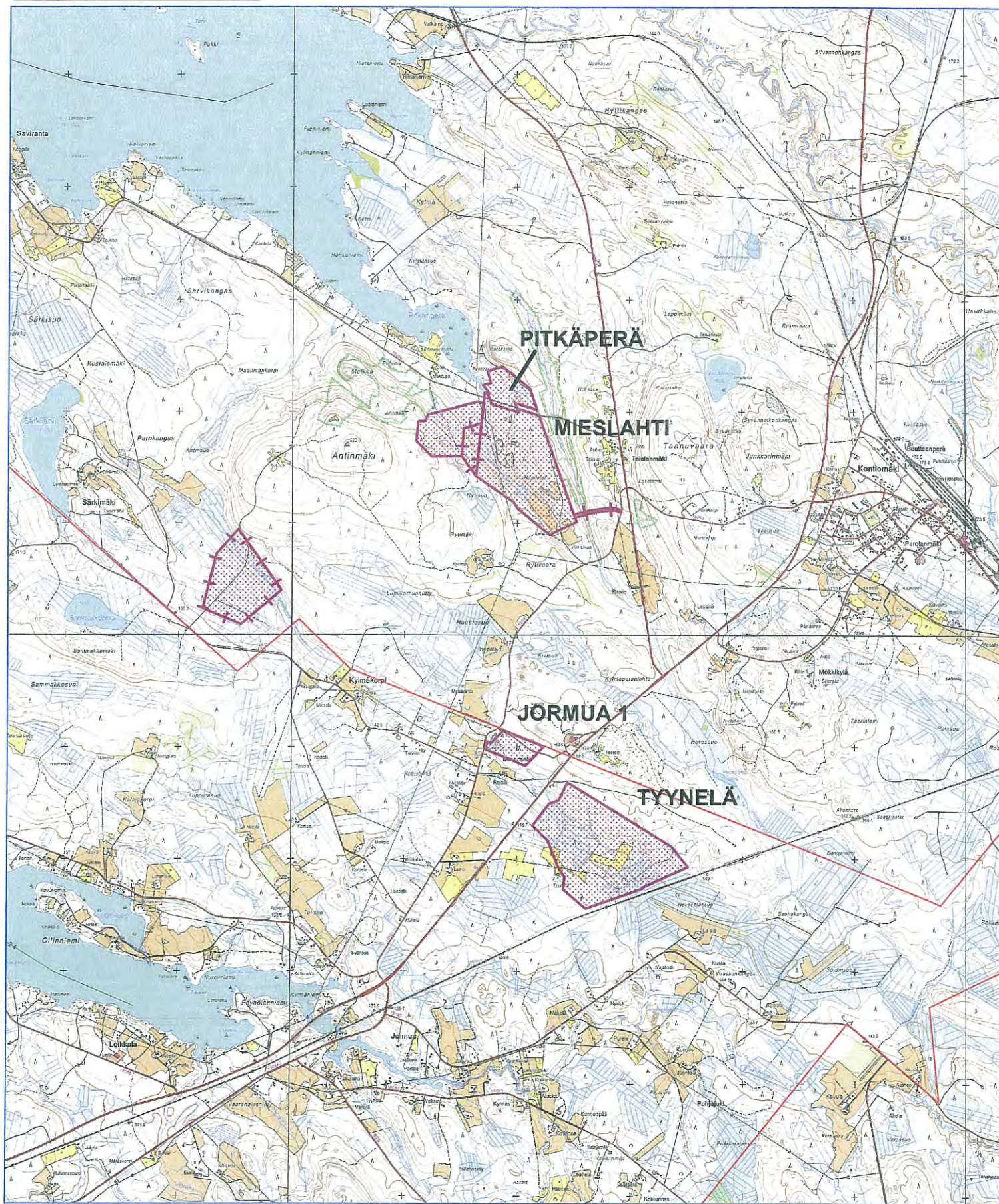

Ossi Leinonen
Ylitarkastaja

LIITTEET	1. Kaivospiirin kartta 2. Annetut lausunnot, muistutukset ja mielipiteet sekä kaivosyhtiön tai kaivospiirin haltijan selitys 3. Valitusosoitus 4. Lista asianosaisista
JAKELU	Mondo Minerals B.V. Branch Finland Maanmittauslaitos
TIEDOKSI	Kajaanin kaupunki Kainuun ELY-keskus Kainuun liitto Säteilyturvakeskus Asianosaiset

Kaivospiirin kartta

KAIVOSPIIRIT MIESLAHTI, PITKÄPERÄ, JORMUA 1 JA TYYNELÄ

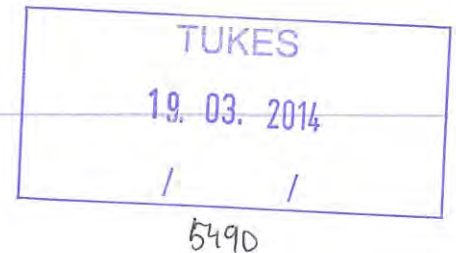

Annetut lausunnot, muistutukset ja mielipiteet sekä kaivos-
yhtiön tai kaivospiirin haltijan selitys

Marttala Elina

Lähettäjä: KaivosAsiat
Lähetetty: 19. maaliskuuta 2014 14:30
Vastaanottaja: Marttala Elina; Leinonen Ossi
Aihe: VL: Kainuun ELY-keskuksen lausunnot KaivNro:ista 3030, 5490 ja 806
Liitteet: ELY_lausunto_KaivNro806.pdf; ELY_lausunto_KaivNro3030.pdf;
ELY_lausunto_KaivNro5490.pdf

Lähettäjä: Ahtonen Joonas [<mailto:joonas.ahtonen@ely-keskus.fi>]
Lähetetty: 19. maaliskuuta 2014 13:46
Vastaanottaja: KaivosAsiat
Aihe: Kainuun ELY-keskuksen lausunnot KaivNro:ista 3030, 5490 ja 806

Hei!

Liitteenä Kainuun ELY-keskuksen lausunnot Tukesin yleisten ja yksityisten etujen turvaamiseksi ja vakuuden määrittämistä kaivospiireille koskevaa päätöstä varten. Mieslahti KaivNro 3030, Tyynelä KaivNro 5490 ja Jormua 1 KaivNro 806.

terveisin

Joonas Ahtonen
Ympäristölakimies
Kainuun ELY-keskus
joonas.ahtonen@ely-keskus.fi
puh. 0404881802

19.3.2014

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto
kaivosasiat@tukes.fi

Viite Lausuntopyyntö 21.2.2014, KaivNro 5490

Kaivosluvassa annettavien yleisten ja yksityisten etujen turvaamiseksi tarpeellisten määräysten antaminen ja vakuuden määrääminen, Mondo Minerals B.V., Tyynelä (Kajaani)

Kainuun elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen lausuntoa pyydetään kuulemisasiakirjasta, jossa on kyse uuden kaivoslain 181 §:ssä määriteltujen yleisten ja yksityisten etujen turvaamiseksi ja vakuuden määräämiseksi Kajaanin kaupungissa sijaitsevalle Tyynelä-nimiselle kaivospiirille. Alueella ei ole tällä hetkellä käynnissä kaivos-toimintaa, eikä ympäristölupaa ole vielä toiminnalle myönnetty.

Kainuun ELY-keskus muistuttaa, että se on edellyttänyt, että Tyynelän kaivospiirin alueelta ja siihen välittömästi rajautuvalta alueelta tulee tehdä luontoselvitys, josta ilmenee, onko alueella rauhoitettujen tai erityisesti suojeltavien lajien esiintymiä ja luontodirektiivin liitteen IV (a) tiukasti suojeltujen eläinlajien (mm. liito-oravan) lisääntymis- ja levähdyspaikkoja tai elinympäristöjä. Kainuun ELY-keskuksen käsityksen mukaan myös vaikutukset 700 metrin päässä kaivosalueesta sijaitsevaan Antinsuon-Kylmäpuron ja Hevossuon Natura 2000 -alueeseen (FI1200304) on selvitettävä luonnonsuojelulain 65 §:n mukaisesti.

Kainuun ELY-keskus pitää lisäksi edelleen tarpeellisena, että viimeistään ennen Maailmankorven, Jormua 1:n ja Tyynelän Turvallisuus- ja kemikaaliviraston myöntämän kaivosturvallisuusluvan hakua ELY-keskus tekee YVA-lain 4 ja 6 §:ssä tarkoitetun päätöksen harkinnanvaraisen YVA-menettelyn soveltamisesta. Päätöksessä tullaan ottamaan huomioon yllä mainittujen kaivoshankkeiden sekä edelleen ympäristölupavaiheessa olevan Mieslahden kaivoshankkeen yhteisvaikutukset. Toiminnanharjoittajan tulee toimittaa Kainuun ELY-keskukselle tarvittavat tiedot YVA-lain ja -asetuksen mukaista harkintaa varten.

Koska kaivosalueella ei ole tällä hetkellä käynnissä olevaa kaivostoimintaa, ei ELY-keskuksella ole syytä tässä vaiheessa lausua asiasta tarkemmin.

Luonto- ja ympäristövastuu -yksikkö

Yksikön päällikkö
Ylitarkastaja

Sari Myllyoja

Ympäristölakimies

Joonas Ahtonen

Marttala Elina

Lähetäjä: KaivosAsiat
Lähetetty: 27. maaliskuuta 2014 8:14
Vastaanottaja: Marttala Elina; Leinonen Ossi
Aihe: VL: Kajaanin kaupunginhallituksen lausunnot KaivNro 5490 ja KaivNro 806
Liitteet: § 65 KaivNro 5490.pdf; § 66 KaivNro 806.pdf

Lähetäjä: Komulainen-Lepistö Jaana [<mailto:jaana.komulainen-lepisto@kajaani.fi>]

Lähetetty: 26. maaliskuuta 2014 11:25

Vastaanottaja: KaivosAsiat

Aihe: Kajaanin kaupunginhallituksen lausunnot KaivNro 5490 ja KaivNro 806

Kajaanin kaupunginhallituksen päätökset oheisina liitteinä.

Jaana Komulainen-Lepistö

hallinnon sihteeri

Kajaanin kaupunki
Keskushallinto
PL 133, Pohjolankatu 13
FI-87101 Kajaani

jaana.komulainen-lepisto@kajaani.fi

p. +358 44 710 0021

www.kajaani.fi - www.facebook.com/kajaaninkaupunki

Luovuuden, osaamisen ja vaivattoman arjen kaupunki

Lausunto Tyynelän kaivosluvan määräyksistä ja vakuuksista (KaivNro 5490)

9/10.01/2013

KH § 65

(valm. Hanka, Neuvonen)

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto (Tukes) pyytää kaupungin lausuntoa kaivosluvassa annettavien yleisten ja yksityisten etujen turvaamiseksi tarpeellisten määräysten antamisesta ja vakuuden määräämisestä, johon liittyvä selvitys on uuden kaivoslain 181 § vaatima kaivosoikeuden haltijan tehtävä.

Kaupunginhallitus on 28.1.2013 antanut lausunnon Tyynelän kaivospiirin jatkoaikahakemuksesta.

Kaupunki toistaa silloin esittämänsä kannan, että Tyynelän, Jormuan, Maailmankorven, Mieslahden ja Pitkäperän kaivostoiminnasta on tarpeen tehdä ympäristövaikutusten yhteisarviointi. Lupamääräysten ja vakuuksien perusteissa tulee ottaa huomioon nämä yhteisvaikutukset ja varmistaa, että kaivostoiminta ei aiheuta riskiä Oulujärven Mieslahden ja Jormuanlahden vesien pilaantumisesta. Kaivokselle tulee asettaa vakuus kaivostoiminnan lopettamiseen liittyvistä ja lopettamisen jälkeisistä velvollisuuksista.

Kartta oheisliitteenä

Lisätietoja asiasta antaa yleiskaava-arkkitehti Irmeli Hanka, p. 044 7100267. Sähköposti muotoa: etunimi.sukunimi@kajaani.fi.

Vs. kaupunginjohtajan ehdotus: Kaupunginhallitus antaa edellä olevan lausunnon.

Kaupunginhallitus: Hyväksyi.

Pöytäkirjasta kirjoitetun otteen oikeaksi todistaa Kajaanissa
26.3.2014.

Juha Huotari
pöytäkirjanpitäjä

Kaupunginhallitus § 65 25.03.2014

Kajaanin kaupunginhallitus 25.3.2014

OIKAISUVAATIMUS

Kunnallisasiat

Oikaisuvaatimusoikeus

Päätökseen tyytymätön voi tehdä kirjallisen oikaisuvaatimuksen.

Oikaisuvaatimuksen saa tehdä se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen) sekä kunnan jäsen.

Oikaisuvaatimusviranomainen

Oikaisuvaatimus tehdään Kajaanin kaupunginhallitukselle.

Postiosoite: **PL 133, 87101 KAJAANI**
Käyntiosoite: Pohjolankatu 13, 87100 KAJAANI
Faksi: 08-6155 2510
Puh. 08-61551
Sähköposti: kajaani@kajaani.fi

Oikaisuvaatimusaika ja sen alkaminen

Oikaisuvaatimus on tehtävä 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Kunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon kun pöytäkirja on asetettu yleisesti nähtäväksi. Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä, saantitodistuksen osoittamana aikana tai erilliseen tiedoksisaantitodistukseen merkittynä aikana. Käytettäessä sähköistä tiedoksiantoa katsotaan asianosaisen saaneen päätöksestä tiedon kolmantena päivänä viestin lähettämisestä.

Oikaisuvaatimuksen sisältö ja toimittaminen

Oikaisuvaatimuksesta on käytävä ilmi vaatimus perusteineen ja se on tekijän allekirjoitettava.

Oikaisuvaatimus on toimitettava oikaisuvaatimusviranomaiselle ennen oikaisuvaatimusajan päättymistä.

KAJAANIN KAUPUNKI

OTE PÖYTÄKIRJASTA

Kaupunginhallitus

§ 65

25.03.2014

Kajaanin kaupunginhallitus

25.3.2014

OIKAISUVAATIMUS- JA VALITUSKIELTO

§:t 62 - 67, 72 - 73, 76

Kuntalain 91 §:n mukaan tähän päätökseen ei voida hakea muutosta.

Kuntalain 91 §:n mukaan päätöksestä, joka koskee vain valmistelua tai täytäntöönpanoa, ei saa tehdä oikaisuvaatimusta tai kunnallisvalitusta. Oikaisuvaatimus ja kunnallisvalitus voidaan tehdä vain kunnan viranomaisen asiaa koskevasta lopullisesta päätöksestä.

Marttala Elina

Lähetäjä: KaivosAsiat
Lähetetty: 27. maaliskuuta 2014 8:13
Vastaanottaja: Marttala Elina; Leinonen Ossi
Aihe: VL: KaivosNro 5490Tyynelä, Kajaani. SLL Kainuu ja Kajaanin Seudun Luonto, MUISTUTUS/MIELIPIDE 24.3.2014
Liitteet: f_SLL-Kainuu ja KajaaninSeudunLuonto_Tyynela_KaivosNro 5490_TUKESkuulutus_Kajaani_Jorm_20140324.doc

Lähetäjä: Janne Kumpulainen [<mailto:otusposti@gmail.com>]

Lähetetty: 25. maaliskuuta 2014 0:09

Vastaanottaja: KaivosAsiat

Aihe: KaivosNro 5490Tyynelä, Kajaani. SLL Kainuu ja Kajaanin Seudun Luonto, MUISTUTUS/MIELIPIDE 24.3.2014

Toimitan liitetiedostona muistutuksen/mielipiteen KaivosNro 5490Tyynelä, Kajaani Kainuun luonnonsuojelupiiri ry:n ja Kajaanin seudun Luonto ry:n yhteyshenkilönä,

Janne Kumpulainen, 050-4484710 janne.kumpulainen@sll.fi
Kainuun luonnonsuojelupiiri ry, toiminnanjohtaja

Suomen luonnonsuojeluliitto

Kainuun luonnonsuojelupiiri

Kainuun luonnonsuojelupiiri ry
Kajaanin seudun luonto ry

MUISTUTUS / MIELIPIDE 24.3.2014:

Tarpeellisten määräysten antaminen kaivosluvassa yleisten ja yksityisten etujen turvaamiseksi ym.
KaivosNro 5490 Tyynelä Kajaani

http://www.tukes.fi/Tiedostot/Kuulutukset_yleiset_ja_yksityiset_edut/nettikuulutustyynele%20C3%A4.pdf

Paikalla ei ole louhosta, eikä koelouhosta. Mondo Mineralsilla on tarkoituksena avata noin 80 hehtaarin kaivospiirille talkkikaivos, osana Kontiomäen seudun satelliittilouhoksia. Lupaa on myönnetty vain talkille.

Kaivosluvan ja sen jatkoajan mineraali eivät voi poiketa toisistaan. Jos mineraaleihin lisätään nikkeli, kyse on hankkeen muuttamisesta, joka edellyttää uusia kaivoslain, mahdollisesti maakuntakaavankin mukaisia arviointoja.

Pyydämme perusteluja yksilöityihin vaatimuksiin (56.1 §):

1) Kuuleminen tulee uusia. Ne, joiden etuun, oikeuteen ja elinalueeseen kaivos vaikuttaisi, eivät ole saaneet tilaisuutta lausua mielipiteitään tai muistutuksia koskien **n i k k e l i n** louhintaan. Kuntiin nähtäville tuleviin asiakirjoihin on liitettävä kaivoskirja, ja muut puuttuneet dokumentit.

2) Olipa kaavoitustilanne mikä tahansa, TUKES:in tulee antaa riittävä selvitys sijainnista suhteessa erilaisiin kaavoihin (KaivL 3 §). Kun kaavoja ei mainittu, **kuuleminen tulee uusia**. Hallintolain 41 §:n mukaan muille kuin asianosaisille on annettava mahdollisuus saada tietoa asian käsittelyn lähtökohdista ja tavoitteista sekä lausua mielipiteensä asiasta, jos asian ratkaisulla voi olla huomattava vaikutus muiden kuin asianosaisten elinympäristöön, työntekoon tai muihin oloihin. Kaivospiirin toteuttaminen vaikuttaisi kylän liikenne-, virkistys- ja asumisviihtymisoloihin tavoilla, joita ei ole arvioitu. Kuulutuspapereissa ei annettu riittäviä tietoja, joten kuulutuksen uusimisvaatimus on perusteltua.

3) TUKES:in tulee kehottaa hakijaa välittömiin selvityksiin, jotta **KaivL 52 § määräyksille saadaan riittävä tietopohja. Tarvittavaa tietopohjaa ei ole syntynyt, kun laajalta avolouhoshankkeelta puuttuvat riittävät selvitykset ja vaikutusten arvioinnit**. Niinpä TUKESin tulee teettää vesilain mukaiset selvitykset jo nyt. Vesiselvityksiin kuuluu vaikutusten arviointi pohjavesiin.

KaivL 52 § määräysten antamista edeltävät selvitykset ovat v ä l t t ä m ä t t ö m i ä tärkeän yleisen edun kannalta. Perustelemme sitä lain 3 §:llä ”Lain suhde muuhun lainsäädäntöön”, joka velvoittaa soveltamaan luonnonsuojelu-, ympäristönsuojelulu-, maankäyttö- ja rakennuslakia sekä vesilakia.

4) Koelouhintahakemuksen varalta TUKESin tulee velvoittaa hakijaa kiireellisiin lisäselvityksiin. KaivL 52 § määräyksen pitää ennakoita mahdollisen **koelouhinnan vaikutukset** niin, että nikkelin liukeneminen pintavesiin estetään jatkossa (kuten Pöyry Oy totesi Jormua 1:stä). Jormuanlahteen ei tule päästää puhdistamattomia purkuvesiä. Niiden osalta tulee huomioida muut hankkeet ja **yhteisvaikutus**.

5) edellisistä johtuen TUKES:in tulee muotoilla yleisten ja yksityisten etujen turvaamiseksi tarpeellisia määräyksiä (52 §) Tyynelän osalta. Esimerkkeinä mainitsemme seuraavat 52 § kohdat: kuten em. metallien liukenemisen, purkuvesiin pölyämisen ja muun vesistökuormituksen minimoimiseksi (”1) ...haitallisten vaikutusten välttämiseksi tai rajoittamiseksi sekä ihmisten terveyden...varmistamiseksi”). Edellämainittuja

koskee myös kohta 8) ”muista kaivosluvan nojalla tapahtuvaa toimintaa koskevista seikoista sen varmistamiseksi, ettei toiminnasta aiheudu **tässä laissa kiellettyä seurausta**”.

6) Vakuutta ei saa määrittää nolaksi tai vähäiseksi, vain siksi että asia voitaisiin ratkaista määräajassa. Jormuan kylällä esiintyy erikoisesta kallioperästä johtuen erityisen arvokkaita pohjavesiä, joita ei ole toistaiseksi luokiteltu. Arvioinnissa kuuluu selvittää erityisesti Tyynelän sijainnin vaikutus pohjavesien muodostumiselle.

7) Saman hankkeen kaikkien kaivospiirien tilanne tarkasteltava tarkempien lähtötietojen avulla

Jormuan kylän asutuksen ja virkistyskeskuksen laajenemisen vuoksi TUKES:in tulee saada kaupungilta tarkempiin tietoihin perustuva lausunto. Kaavalausuntoja antavalla viranomaisella on laajempi selvittäminen ja arviointivastuu kuin Mondolla omistajana tai TUKES:illa. Edes maakuntakaavalla ei ole sovitettu kaivokseen liittyviä käyttömuotoja eli kaivospiireistä Jormuan kylään kohdistuvia vaikutuksia.

KaivL 52 § määräykset ovat välttämättömiä, etenkin kohtien 1) ja 8) osalta: Mondo Mineralsin Mieslahden-Savirannan-Jormuan kaivoshankkeita ei saa tarkastella pelkästään erillisinä hankkeina. Kun kokonaisvaikutusten arviointi puuttuu, ei voida toistaiseksi antaa tarpeellisia määräyksiä yleisten ja yksityisten etujen turvaamiseksi.

Hallituksen esitys kaivoslaiksi (HE 273/2009 vp) määrittelee, että perusoikeuslainsäädäntö antaa raamit, jonka puitteissa **kaivosmääräyksiä tulee tarkastella**. Jos TUKES tulkitsee Mieslahden-Savirannan-Jormuan saman yhtiön ja saman hankekokonaisuuden kaivoshankkeita erillisinä, se tulkitsee kaivoslakia tavalla, jossa perusoikeusjärjestelmä ei toteudu.

Lainaamme Hallituksen esitystä kaivoslaiksi (italic lisätty): **”3 Esityksen tavoitteet ja keskeiset ehdotukset. 3.1 Tavoitteet”**...*Perusoikeusjärjestelmä asettaa uudelle kaivoslaille sitovan oikeudellisen kehyksen, jonka sisällä erilaiset ristikkäiset intressit on sovittava yhteen...* Koska tilanteet vaihtelevat hyvin paljon, ei uudessa kaivoslaissa ole mahdollista kovin tapauskohtaisesti säätää, miten malminetsintää ja kaivostoimintaa harjoittavien ja haittaa kärsivien asianosaisten suhteet sekä erilaisten muiden julkisten ja yksityisten intressien huomioon ottaminen kussakin erityistilanteessa olisi järjestettävä. *Sen vuoksi laissa tulisi säätää verraten joustavasti ja yleisellä tasolla malminetsintää ja kaivostoimintaa harjoittavien oikeuksista ja velvollisuuksista sekä siitä, millaisten pääperiaatteiden varaan erilaiset potentiaalisten tai tyypillisten kollisiotilanteiden ratkaisut rakentuvat.* Samalla uudessa kaivoslaissa olisi varmistettava, että kunkin yksittäisen hankkeen edellyttämässä laajuudessa voidaan antaa **tarpeellisia lupamääräyksiä siten, että kaikki merkitykselliset perusoikeuspohjaiset näkökohdat on mahdollista ottaa huomioon ja sovittaa yhteen...**

Yhdistysten mielestä kohta: **”voidaan antaa tarpeellisia lupamääräyksiä siten, että kaikki merkitykselliset perusoikeuspohjaiset näkökohdat on mahdollista ottaa huomioon ja sovittaa yhteen”**, ei toteudu alueella pelkästään kaivospiirin yksittäistarkastelujen kautta, vaan perusoikeuspohjaiset näkökohdat vaativat kaikkien kaivospiirien yhteisvaikutusten arviointia ja niistä tehtyjä johtopäätöksiä.

8) tulee perustella **miten** MondoMineralsin YVA-arviointeja on huomioitu lupaharkinnassa (56 §: ”Jos hankkeeseen sovelletaan ympäristövaikutusten arviointimenettelystä annettua lakia, lupapäätöksestä on käytävä ilmi, miten arviointi on otettu huomioon lupaharkinnassa.”).

9) Pyydämme saada viipymättä tietoomme mahdolliset hakijan toimittamat täydennykset ja varaamme mahdollisuuden antaa täydentäviä tietoja.

10) Pyydämme saada viipymättä myös Tukesin ratkaisu sähköisessä muodossa, osoitteisiin kainuu (at) sll.fi ja

"Kajaanin seudun Luonto"<markku.nykanen(at)kajaani.net

Kainuun luonnonsuojelupiiri ry, Kajaanissa 24.3.2014:

Janne Kumpulainen, toiminnanjohtaja

Vienankatu 7, 87100 Kajaani. Yhdistyksen kotikunta on Kajaani.

Kajaanin seudun luonto ry, Kajaanissa 24.3.2014:

Markku Nykänen, puheenjohtaja

co Kainuun luonnonsuojelupiiri, Vienankatu 7, 87100 Kajaani

Lähteet:

Kuulutus:

http://www.tukes.fi/Tiedostot/Kuulutukset_yleiset_ja_yksityiset_edut/nettikuulutustyyne%C3%A4.pdf

Jatkoaikalausunnot:

<http://www.tukes.fi/Tiedostot/kaivokset/kaivospiiripaatokset/tyyne%C3%A4liitteetnetti.pdf>

<http://www.finlex.fi/fi/esitykset/he/2009/20090273.pdf>

Marttala Elina

Lähtettäjä: KaivosAsiat
Lähetetty: 27. maaliskuuta 2014 8:16
Vastaanottaja: Marttala Elina; Leinonen Ossi
Aihe: VL: Jormuan kylä- ja asukasyhdistyksen mielipide
Liitteet: Jormuan lausunto 26.3.docx

5490

-----Alkuperäinen viesti-----

Lähtettäjä: Miikka Kortelainen [<mailto:miikkakortelainen@suomi24.fi>]

Lähetetty: 26. maaliskuuta 2014 21:06

Vastaanottaja: KaivosAsiat

Aihe: Jormuan kylä- ja asukasyhdistyksen mielipide

Terveisin Miikka Kortelainen

TUKES
KAINUUN ELY-KESKUS

ASIA: Muistutus/mielipide/vaatus koskien kaivospiirejä -
Kaiv.Nro 5490 Tyynelä avaamaton kaivospiiri, jonka vaikutukset selvittämättä, Kajaani
-KaivNro 806 Jormua1, vanha käytöstä poistettu kaivospiiri, jota on jatkettu tuntemattomasta
syystä, Kajaani
-KaivNro 3030 Mieslahti, ympäristölupa hylätty, mutta kaivospiirille haettu laajennusta, Paltamo
-KaivNro 886 Pitkäperä, vanha kaivospiiri, niveltyy Mieslahden kaivospiiriin, Paltamo -
KaivNro 6492 Maailmankorpi, kaivospiiri ei lainvoimainen, Paltamo

VIITE: Kuulutukset yksityisten ja yleisten etujen turvaamiseksi sekä vakuuksien määräämiseksi
kaivoslain nojalla

Jormuan ja läheisten Mieslahden ja Savirannan kylien alueille on suunnitteilla useita kaivospiirejä. Uuden kaivoslain 2011 nojalla on annettu mahdollisuus asukkaiden yksityisten ja yleisten etujen sekä vakuuksien huomioon ottamiseksi tehdä muistutuksia ja mielipiteitä. Ohessa mainittujen kaivoshankkeiden yhteisvaikutusta ei ole käsitelty kokonaisuutena. Ne ovat varsin eri vaiheissa, kuulutettu eri kuntien alueella, vaikutusalue ulottuu sekä Kajaaniin että Paltamoon.

Jormuan kylä on maakuntakaavassa A-merkinnällä, eli erityisesti asumiskäyttöön soveltuvaksi merkitty.

Erityisesti Jormua1 -kaivospiiri (806) on ristiriitainen oikeusvaikutteisen Jormuanlahden osayleiskaavan kanssa, joka on saanut lainvoiman 2007. Kylälle on rakennettu uutta rakennuskantaa, poikkeusluvin myös Pohjajokivarteen, joka sijaitsee hieman osayleiskaavan ulkopuolella, mutta joka Pohjajoki sijaitsee suoraan Tyynelän (5490) alapuolella ja virtaa Jormuanlahteen osayleiskaavan puolelle. Jormuan alueelle on myös rakennettu vesi- ja viemäritekniikka pohjautuen kaavojenkin asuinaluumerkitykseen. Maailmankorven (6492) vaikutukset kohdistuvat suoraan oikeusvaikutteisen yleiskaavan alueelle, vaikka se näyttääkin sijaitsevan juuri ja juuri Paltamon puolella. Jormua 1 (806) on yleiskaavassa ja sijaitsee aivan Paltamon puolella olevan huoltoaseman vieressä. Mieslahden (3030) ja Pitkäperän (886) vaikutukset ulottuvat myös Kajaanin puolelle eivätkä pysähdy kuntarajalle.

Erityisesti on huomattava, että Tukes on kuuluttanut aiemmin 2013 ainakin osan kaivospiireistä talkkikaivoksina, mutta ne ovat muuttuneet päätösprosessissa talkki- ja nikkeli-kaivoksiksi. Tämä loukkaa kansalaisten perusturvaa ja edellyttää kaikkien mainittujen kaivospiirien purkamista virheellisessä järjestyksessä syntyneinä.

Ellei nyt esillä olevia kaivospiirejä pureta, vaadimme, että kaikkien Jormuan ja läheisten alueiden kaivospiirien osalta käydään uusi kuulutuskierrös ja käynnistetään laaja ympäristövaikutusten arviointi eli YVA-menettely. Kaivospiirien yhteisvaikutuksia alueen luonnolle, asutukselle ja infrastruktuurille ei ole tutkittu kylliksi.

Kaivoskirjat on saatettava nähtävillemme, jotta voimme esittää yksilöidyt vaatimuksemme.

Kaivospiirille Jormua 1 (806) on määrättävä riittävät vakuudet kaivoksen asianmukaisen jälkihoidon suorittamiseksi. Koska kyseessä on kiistatta entinen kaivostoiminta, joka on loppunut, on asetettava kaivoslain 108 § mukainen vakuus vanhan talkkikaivoksen asianmukaisen ja osayleiskaavan vaatiman l o p p u k ä y t ö n varmistamiseksi. Tukesin tulee kehottaa hakijaa välittömiin selvityksiin, jotta kaivoslain v a k u u s voidaan asettaa määräajassa, ilman viivytystä. Tukesin tulee teettää kaavasta johtuvat luonnonsuojelulain sekä vesilain mukaiset selvitykset käyttövaihtoehtoista jo nyt. Vesiselvityksiin kuuluu vaikutusten arviointi pohjavesiin (vesi seisoo altaassa ja imeytyy pohjavesiin). Pintavesivaikutuksia on voinut aiheutua nikkelin liukenemisen muodossa (Pöyryn arvio). Kylmäpuroon ja Jormuanlahteen ei tule päästää purkuvesiä. Niiden osalta tulee huomioida muut hankkeet ja yhteisvaikutus virtavesiin. Vakuus tulee asettaa ilman asian käsittelyn lykkäämistä. Perustelemme vaatimustamme sillä, että vakuusmääräys ja sitä edeltävät selvitykset ovat välttämättömiä tärkeän yleisen edun kannalta.

Tyynelän (5490) liki 80 hehtaarin suuruinen talkki- ja myös nikkelikaivos on tutkimatta kokonaan vaikutuksiltaan ympäristöön, asutukseen, liikenteeseen, ihmisten terveyteen ja asumisviihtyvyyteen. Kyseessä on avolouhos. Tyynelässä ei ole tehty lakien vaatimia selvityksiä. Koska kokonaisvaikutusten arvio puuttuu kaikilta osin, ei toistaiseksi voida antaa tarpeellisia määräyksiä yleisten ja yksityisten etujen turvaamiseksi.

Vain kaikkien mainittujen alueiden yhteinen arviointi luo todellisen kokonaiskuvan kaivospiirien yhteisvaikutuksista, vaikka niitä ei kerralla avattaisikaan kaivoskäyttöön. Lisäksi kaikki muut alueelle mahdolliset tulevat kaivoshankkeet on tuotava tietoomme. Tukesin tulee tuoda asia uuteen käsittelyyn, kunhan Ely on tehnyt itsekin vaatimansa päätöksen harkinnanvaraisen YVAN käynnistämiseksi näillä kaivospiireillä yhteisesti. Kuulutukset on tehtävä kaikista po. kaivospiireistä samanaikaisesti sekä Paltamossa että Kajaanissa ja tieto asioissa ilmenevistä uusista päätöksistä ja suunnitelmista on toimitettava käyttöömme.

JORMUAN KYLÄ- JA ASUKASYHDISTYS RY

Miikka Kortelainen, puheenjohtaja
Kuurnantie 1 B 25, 87200 Kajaani
puh. 0451335123
sähköposti: miikkakortelainen@suomi24.fi

Marttala Elina

Lähettäjä: KaivosAsiat
Lähetetty: 24. maaliskuuta 2014 8:53
Vastaanottaja: Marttala Elina; Leinonen Ossi
Aihe: VL: Mielipiteet ja muistutukset
Liitteet: Muistutus-mielipide-Jormua 23.3.2014.odt; muistutus-mielipide-pit-mie 2014.odt; Muistutus-mielipide-Tyynelä 23.3.2014.odt

Lähettäjä: Peltonen Jukka ja Huotari Teija [<mailto:eemmeer@viesti.net>]
Lähetetty: 23. maaliskuuta 2014 20:53
Vastaanottaja: KaivosAsiat
Aihe: Mielipiteet ja muistutukset

Ohessa muistutukset/mielipiteet koskien Jormua1 kaivosNro 806 ja Tyynelä kaivosNro 549 sekä Pitkäperä kaivosNro 886 ja Mieslahti kaivosNro 3030 mahdollisine laajennuksineen, yleisten ja yksityisten etujen turvaaminen ja vakuuden määrääminen.

Teija Huotari ja Jukka Peltonen
Vasikkavaarantie 184
87970 Jormua
alaskasta@gmail.com

Teija Huotari
Vasikkavaarantie 184
87970 JORMUA
alaskasta@gmail.com

MUISTUTUS/MIELIPIDE
KaivosNro 5490Tyynelä 5490
23.03.2014

KAIVOSLUVASSA ANNETTAVIEN YLEISTEN JA YKSITYISTEN ETUJEN TURVAAMISEKSI TARPEELLISTEN MÄÄRÄYSTEN ANTAMINEN JA VAKUUDEN MÄÄRÄÄMINEN

Huomautamme, että nyt käsittelyssä oleva Tyynelän kaivospiiri on aiemmin haettu talkkikaivoksena. Nyt käsittelyssä oleva kaivospiiri on Tukesin päätöksen perusteella myös nikkeli-kaivos. Meille Jormuan asukkaille, joiden vaikutuspiirissä tuleva kaivos olisi, ei ole annettu mahdollisuutta esittää mielipiteitä/muistutuksia kaivoksen toiminnan muutossuunnitelmista. Myös Kajaanin kaupungin lausunto on perustunut olettamukseen, että kyseessä olisi talkkimalmio, joskaan Tukes ei ole huomionnut millään tavalla asian valmistelijan antamia tietoja. Kainuun Ely-keskuksen lausunto on myös jäänyt käytännössä huomiotta. Molemmat tahot ovat ilmoittaneet, että pitävät tarpeellisenä laajaa ympäristövaikutusten arviointia siten, että asiaa tarkasteltaisiin myös yhdessä Jormuan, Maailmankorven, Mieslahden ja Pitkäperän ympäristövaikutusten ja kaikkien näiden yhteisvaikutuksen näkökulmasta. Myös aiemmissa yksityisten ihmisten mielipiteissä ja muistutuksissa tätä on vaadittu. Yleisten ja yksityisten etujen turvaamiseksi on nämä laajat ympäristövaikutusten arvioinnit tehtävä ennen kuin mikään käsittelyvaihe etenee. Vaadimme Tukesia toimimaan siten, että YVA-prosessi käynnistyy välittömästi.

Muistutamme vielä, että Tyynelän kaivospiiri sijaitsee välittömästi Jormuan Pohjajokivarsiasutuksen vieressä ja vesien virtaamasta johtuen Pohjajoki saastuisi ja Pohjajoen virratessa Oulujärven Jormuanlahteen, on myös Jormuanlahti vaarassa saastua. Jormuanlahden alue kuuluu oikeusvaikutteiseen osayleiskaavaan, joka on myös huomioitava, vaikka itse Tyynelän kaivospiiri ei siihen kuulukaan. Pohjajoella kymmenien talojen tontit rajautuvat Pohjajokeen ja jokea käytetään virkistäytymiseen mm. uimavetenä. Jormuanlahdella on vakituisen asutuksen lisäksi myös paljon kesäasutusta ja yksi leirintäalue, jossa vaikutukset ovat samanlaiset. Kyseisiä vesistöjä käytetään myös kalastukseen, johon kaivoksen vaikutukset myös ulottuvat negatiivisesti.

Tyynelän välittömään vaikutuspiiriin on viime vuosikymmeninä rakennettu vilkkaasti ja rakentamisen poikkeuslupien yhteydessä ei ole mistään kautta tuotu tietoon, että alueen ympäristö tulisi talkki-nikkeli tai minkään muunkaan kaivoksen pilaamaksi. Olemme myös saaneet hankittua kunnallistekniikan, vesi- ja viemäriverkoston, osin yhteiskunnan tuella ja osin omalla rahoituksella.

Kaivoshankkeella ei ole missään perusteltu, miten kaivos olisi niin tärkeä hanke, että se edes kaivoslain mukaan voisi olla hyväksyttävä ihmisten asuin ympäristön pilaamiseen.

Vaadimme Tukesia palaamaan aiempien muistutuksien ja mielipiteiden ja lausuntojen asiasisältöihin ja käynnistämään niissäkin esiin tulevien seikkojen takia laajat selvitykset. Pohjajoen vesi koostuu pitkälti lähteistä ja siten kysymyksessä on myös pohjavesien pilaaminen kaivoksella ja se on ehdottomasti kielletty jo lainsäädännöllisesti. Yleisten ja yksityisten etujen kannalta ei voi olla hyväksyttävää, että kaivosyhtiön ihmisiä aliarvioivat ja pilkkaavat kommentoinnit lupa-asioissa jäävät ilman tosiasioitten tarkistuksia.

Tulevia melu- ja pölyhaittoja ei myöskään ole mahdollista eliminoida niin hyvin, että se ei

merkittävästi haittaisi asukkaiden elämistä. Meluvalleja ja tärinänpoistoja ei ole esitetty missään voitavan tehdä niin tehokkaasti, että ne jäisivät kaivosalueen sisälle.

Tulevia vaikutuksia liikenteessä Jormualta Sotkamon tehtaalle, jossa myös nikkelikastamohanke, ei ole myöskään tehty.

Tämän hetken päätöksenteossa on käynnistettävä perusteellinen selvitys siitä, että tehdäänkö Jormuasta kaivosalue, josta ihmiset evakuoidaan muualle vai kehitetäänkö tätä edelleen viihtyisänä asuinalueena, joka on myös Kajaanin kaupungin kylä- ja asukasohjelmissa ollut jo vuosia linjana. Kenenkään/minkään edun mukaista ei voi olla, että yhteiskunnallekin kallista lupaprosessia pyöritetään ennenkuin nämä asiat on selvitetty.

Pyydämme saada viipymättä tietoomme mahdolliset hakijan jättämät täydennykset ja varaamme mahdollisuuden antaa täydentäviä tietoja.

Pyydämme saada viipymättä myös tiedon Tukesin ratkaisusta asiassa.

Teija Huotari Jormua RNo 58:2

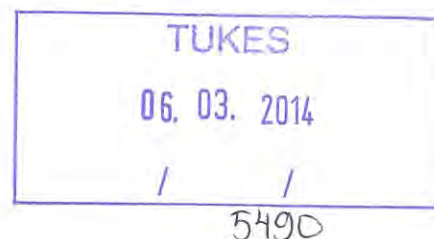
Jukka Peltonen Jormua RNo 58:2

Liisa Haverinen Jormua RNo 10:121

Esko Haverinen Jormua RNo 10:121

Dnro 38/14

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto (Tukes)
Valtakatu 2
96100 ROVANIEMI

Viite: Lausuntopyyntöne 21.2.2014, KaivNro 5490

LAUSUNTO KAIVOSLUVASSA ANNETTAVIEN YLEISTEN JA YKSITYISTEN ETUJEN TURVAAMISEKSI TARPEELLISTEN MÄÄRÄYSTEN ANTAMISESTA JA VAKUUDEN MÄÄRÄÄMISESTÄ

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto (Tukes) on pyytänyt kaivoslain (10.6.2011/621) 37 §:n nojalla Kainuun liiton lausuntoa Kajaanin Tyynelän (KaivNro 5490) kaivosluvassa annettavien yleisten ja yksityisten etujen turvaamiseksi tarpeellisten määräysten antamisesta ja vakuuden määräämisestä.

Tyynelän kaivospiirin kaivoskivennäiset ovat talkki ja nikkeli. Tyynelän kaivospiiritoimitus on valmis ja kaivoskirja on annettu.

Kuulemisen peruste on kaivoslain (621/2011) 181 §. Kaivosviranomaisen on määrättävä vakuuden laji ja suuruus sekä annettava kaivosoikeuden haltijalle enintään vuoden pituinen määräaika vakuuden asettamiselle. Lisäksi kaivosviranomaisen on annettava kaivosoikeuden haltijalle yleisten ja yksityisten etujen kannalta tarpeelliset määräykset kaivoslain (621/2011) 52 §:n 3. momentin ja 125 §:n mukaisesti 30.6.2014 mennessä. Kaivoslain 125 § koskee kaivosturvallisuusluvassa annettavia määräyksiä. Kaivosturvallisuutta koskevat seikat kaivosoikeuden haltijan on tullut selvittää kaivosviranomaiselle 30.6.2013 mennessä. Kaivosturvallisuuteen liittyvät asiat ja määräykset käsitellään ja tarkistetaan Turvallisuus- ja kemikaaliviraston järjestämissä kaivostarkastuksissa.

Kaivosluvassa annettavat yleisten ja yksityisten etujen turvaamiseksi annettavat määräykset

Voimassa olevassa Kainuun maakuntakaava 2020:ssa on osoitettu merkinnällä EK (ek, ek-t kohdemerkinnät) kaivoslain piiriin kuuluvien kaivoskivennäisten hyödyntämiseen tarpeellisia alueita. Merkinnällä on osoitettu kaivostoiminnassa olevia alueita apualueineen ja alueita, joilla kaivostoiminnan edellytykset on selvitetty (ympäristölupa, kaivospiiri). Maakuntakaavan em. alueilla on voimassa maankäyttö- ja rakennuslain (132/99) 33.1 §:n mukainen ehdollinen rakentamisrajoitus.

Kainuun maakuntakaavassa on osoitettu kohdemerkinnällä ek kaivostoimintaan tarkoitettu alue Tyynelä.

Kainuun maakuntakaava 2020:ssa on annettu kaivostoimintaan tarkoitetuille alueille seuraava suunnittelumääräys: *"Alueen käyttöönottoa suunniteltaessa on otettava huomioon toiminnan aiheuttamat ympäristövaikutukset tuotannon aikana ja sen päätyttyä".*

Kaivospiirin lähialueella sijaitsee Kainuun maakuntakaava 2020:ssa luonnonsuojelualueeksi (SL) ja Natura 2000 -verkostoon kuuluvaksi alueeksi osoitettu alue FI 1200304 Antinmäki-Kylmämpuro-Hevossuo.

Kainuun maakuntakaava 2020:ssa on annettu luonnonsuojelualueita (SL) koskeva suojelumääräys (MRL 30.2 §): *"Alueella saa suorittaa sellaisia toimenpiteitä, jotka ovat tarpeen alueen suojeluarvon säilyttämiseksi tai palauttamiseksi. Rakennuslupahakemuksesta tulee pyytää MRL 133 §:n mukaisesti alueellisen ympäristökeskuksen lausunto"* ja suunnittelumääräys: *"Alueen maankäyttö tulee suunnitella ja toteuttaa siten, ettei toimenpiteillä vaaranneta alueen suojelun tarkoitusta ja suojeluarvoja. Alueelle laadittavassa hoito- ja käyttösuunnitelmassa tulee kiinnittää erityistä huomiota luonnon virkistyskäytön ja luontomatkailun edistämiseen"*.

Natura-alueille on Kainuun maakuntakaava 2020:ssa annettu suunnittelumääräys: *"Natura 2000 -verkoston alueita ja niiden lähellä sijaitsevia alueita koskevassa alueiden käytön suunnittelussa on huolehdittava siitä, että suunnitelma tai hanke ei luonnonsuojelulain 65 §:n tarkoittamalla tavalla heikennä merkittävästi Natura-alueiden perusteena olevia luonnonarvoja"*.

Tyynelän kaivospiirin lähialueella on pysyvää asutusta. Kainuun liiton näkemyksen mukaan kaivostoiminnan lupamenettelyssä on kiinnitettävä erityistä huomiota alueen lähiasutukselle sekä Natura 2000 -verkostoon kuuluville alueille kohdistuviin haittoihin, melu- ja värinävaikutuksiin, ilmanlaatuun, pinta- ja pohjavesille aiheutuviin haittoihin, häiriötilanteisiin ja tiedottamiseen sekä kaivostoiminnan päättymisen jälkeisiin ympäristövaikutuksiin ja lopetus- ja jälkitoimenpiteisiin.

Kainuun liitto

Hannu Heikkinen
suunnittelujohtaja

Martti Juntunen
maankäyttöasiantuntija

Mondo Minerals B.V. Branch Finland
PL 603
87101 Kajaani

23.5.2014

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto
Kaivosasiat
PL 66
00521 Helsinki

Viite Tyynelä KaivNro 5490

Mondo Minerals B.V. Branch Finland:n vastine kaivosluvassa annettavien yleisten ja yksityisten etujen turvaamiseksi tarpeellisten määräysten antamiseksi ja vakuuden määrittämiseksi (kaivoslaki 621/2011 40§)

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto (myöhemmin TUKES) on pyytänyt Mondo Minerals B.V. Branch Finland:lta (myöhemmin Mondo Minerals tai toiminnanharjoittaja) vastinetta kuulemisessa annettuja lausuntoja ja mielipiteitä.

Vastineina esitämme kunnioittaen seuraavaa:

1. Kainuun Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen lausunto

Kainuun Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus (ELY-keskus) muistuttaa, että se on edellyttänyt luontoselvityksen tekemistä, jotta voidaan varmistua onko alueella rauhoitettujen tai erityisesti suojeltavien lajien ja luontodirektiivin liitteen IV (a) tiukasti suojeltujen eläinlajien lisääntymis- tai levähdyspaikkoja tai elinympäristöjä. Lisäksi ELY-keskuksen mukaan tulee selvittää vaikutukset Antinsuon-Kylmäpuron ja Hevossuon Natura-alueisiin. Edelleen ELY-keskus pitää tarpeellisena, että viimeistään ennen Maailmakorven, Jormua 1:n ja Tyynelän kaivosturvallisuusluvan hakua ELY-keskus tekee YVA-lain mukaisen päätöksen harkinnanvaraisen YVA-menettelyn soveltamisesta.

Mondo Minerals toteaa, että se on saanut Kainuun ELY-keskukselta 3.4.2014 lausuntopyynnön liittyen vetoomuksiin, joissa vaaditaan harkinnanvaraisen YVA menettelyn aloittamista Mieslahden-Pitkäperän, Tyynelän, Jormuan ja Maailmankorven hankkeita koskien. Mondo Minerals on toimittanut asiassa lausuntonsa 8.5.2014. Kainuun ELY-keskus toteaa 16.5.2014 antamassaan lausunnossa, että se ei näe tässä vaiheessa tarkoituksenmukaiseksi vaatia Mondo Mineralsilta esitystä harkinnanvaraisen YVA-menettelyn soveltamiseksi em. alueita koskien.

Mondo Minerals tulee teettämään tarvittavat luontoselvitykset ja pyytämään ELY-keskuksen lausunnon harkinnanvaraisen YVA-menettelyn tarpeesta aikanaan kun suunnitelmat ja aikataulut ovat selvillä.

2. Kajaanin kaupungin lausunto

Kajaanin kaupungin lausunnossa todetaan, että Jormuan, Tyynelään, Maailmankorven, Mieslahden ja Pitkäperän kaivostoiminnasta on tarpeen tehdä ympäristövaikutusten yhteisarviointi ja annettavilla lupamääräyksillä tulee varmistaa, että ei aiheuteta riskiä Oulujärven Mieslahden ja Jormuanlahden vesien pilaantumisesta.

Mondo Minerals viittaa edellä kohdassa 1 lausumaansa.

3. Kainuun luonnonsuojelupiiri ry:n ja Kajaanin seudun luonto ry:n mielipide

Mielipiteen esittäjät tuovat esille sen, että alkuperäinen kaivoskirja olisi annettu vain talkille ja kuulutuksessa mainitaan talkki ja nikkeli ja vaativat kuulemisen uusimista nikkelin louhintaan vedoten. Lisäksi mielipiteessä tuodaan esille mm. vaatimus hakijan velvoittamiseen välittömiin selvityksiin, jotta määräyksille saadaan riittävä tietopohja ja vaaditaan TUKESia muotoilemaan määräyksiä mm. metallien liukenemisen, purkuvesiin pölyämisen ja muun vesistökuorman minimoimiseksi ja haitallisten vaikutusten välttämiseksi tai rajoittamiseksi sekä ihmisten terveyden varmistamiseksi.

Mondo Minerals toteaa, että Tyynelän kaivoskirjassa todetaan seuraavasti: ”Kaivoskivennäiset, joiden hyväksikäyttämiseksi kaivospiiri on lähinnä määrätty: talkki”. Nikkeli esiintyy talkkimalmissa pirotteena ja se rikastetaan talkkimalmin sivutuotteena ja sitä ei louhita erikseen. Mondo Minerals viittaa myös aiemmin lausumaansa ja toteaa, että kaivostoiminta vaatii myös ympäristöluvan ja kaivosturvallisuusluvan, joiden yhteydessä annetaan tarvittavia määräyksiä ympäristövaikutusten minimoimiseksi ja vähentämiseksi.

4. Jormuan kylä- ja asukasyhdistyksen mielipide

Jormuan kylä- ja asukasyhdistyksen mielipiteessä tuodaan esille kaavoitustilanne ja se, että kaivostoiminnan vaikutukset eivät pysähdy kuntarajalle. Mielipiteessä viitataan lisäksi siihen, että ainakin osa kaivospiireistä on aikaisemmin kuulutettu talkkikaivoksina mutta ne ovat muuttuneet talkki- ja nikkelikaivoksiksi ja vaatii niiden purkamista. Edelleen vaaditaan, että ellei kaivospiirejä pureta, täytyy käydä uusi kuulutuskierrös ja käynnistää YVA-menettely. Edelleen mielipiteessä, joka on jätetty saman sisältöisenä koskien Tyynelään, Jormuan, Mieslahden, Pitkäperän ja Maailmankorven kaivospiirejä, todetaan Tyynelän kaivospiiriä koskien, että

sen vaikutukset ympäristöön, asutukseen, liikenteeseen, ihmisten terveyteen ja asumisviihtyvyyteen ovat tutkimatta.

Mondo Minerals viittaa aiemmin lausumaansa ja korostaa, että kaivokset ovat talkkikaivoksia, joista talkkimalmin rikastuksen yhteydessä hyödynnetään myös malmin sisältämä nikkeli. Mielipteessä esitetyt vaatimukset ovat perusteettomia tai tulevat käsiteltyä muissa lupaprosessissa.

5. Teija Huotarin mielpide

Teija Huotari tuo mielipteessään esille samoja seikkoja kuin edellisessä mielipteessä oli mainittu: talkin lisäksi louhitaan myös nikkeliä ja viitataan vaatimukseen laajasta YVA:sta. Mielipteessä tuodaan esille Tyynelän läheisyys Pohjajokeen, sen asutukseen ja veden laatuun. Mielipteessä ollaan huolissaan asumisviihtyvyydestä ja siitä miten Jormuan aluetta tulevaisuudessa kehitetään.

Mondo Minerals viittaa aiemmin lausumaansa.

6. Kainuun liiton lausunto

Kainuun liiton lausunnossa todetaan, että Tyynelän alue on maakuntakaavassa osoitettu kohdemerkinnällä ek, kaivostoimintaan tarkoitettu alue ja, että kaavan suunnittelumääräyksissä todetaan, että ”Alueen käyttöönottoa suunniteltaessa on otettava huomioon toiminnan aiheuttamat ympäristövaikutukset tuotannon aikana ja sen päätyttyä.” Edelleen lausunnossa todetaan, että kaivospiirin lähialueella on pysyvää asutusta ja kaivostoiminnan lupamenettelyssä on kiinnitettävä erityistä huomiota alueen lähiasutukselle ja Natura 2000 –verkostoon kuuluville alueille kohdistuviin haittoihin, vaikutuksiin ja toimenpiteisiin.

Mondo Mineralsilla ei ole lisättävää lausuntoon.

Valitusosoitus

VALITUSOSOITUS

Valitusviranomainen

Päätökseen saa hakea muutosta valittamalla sille hallinto-oikeudelle, jonka tuomiopiirissä pääosa tässä päätöksessä tarkoitetusta alueesta sijaitsee. Toimivaltainen hallinto-oikeus on mainittu valitusosoituksen lopussa. Valituskirjelmä osoitetaan valitusviranomaiselle ja se on toimitettava valitusajassa hallinto-oikeuden kirjaamoon.

Valitusaika

Määräaika valituksen tekemiseen on kolmekymmentä (30) päivää tämän päätöksen antopäivästä sitä määräaikaan lukematta. **Valitusaika päättyy 24.7.2014.**

Valitusoikeus

Päätöksestä voivat valittaa ne, joiden etua, oikeutta tai velvollisuutta asia saattaa koskea, sekä vaikutusalueella ympäristön-, terveyden- tai luonnonsuojelun taikka asuinympäristön viihtyisyyden edistämiseksi toimivat rekisteröidyt yhdistykset tai säätiöt, asianomaiset kunnat, elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukset ja muut asiassa yleistä etua valvovat viranomaiset, saamelaiskäräjät sillä perusteella, että luvassa tarkoitettu toiminta heikentää saamelaisten oikeutta alkuperäiskansana ylläpitää ja kehittää omaa kieltään ja kulttuuriaan ja kolttien kyläkokous sillä perusteella, että luvassa tarkoitettu toiminta heikentää koltta-alueella kolttien elinolosuhteita ja mahdollisuuksia harjoittaa elinkeinoja.

Valituksen sisältö

Valituskirjelmässä on ilmoitettava

- päätös, johon haetaan muutosta
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi
- perusteet, joilla muutosta vaaditaan
- valittajan nimi ja kotikunta
- postiosoite ja puhelinnumero, joihin asiaa koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa

Jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä tai jos valituksen laatijana on joku muu henkilö, valituskirjelmässä on ilmoitettava myös tämän nimi ja kotikunta.

Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava valituskirjelmä, ellei valituskirjelmää toimiteta sähköisesti (telekopiona tai sähköpostilla).

Valituksen liitteet

Valituskirjelmään on liitettävä

- päätös, johon haetaan muutosta valittamalla, alkuperäisenä tai jäljennöksenä
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle
- asiamiehen valtakirja

Valituskirjelmän toimittaminen perille

Valituskirjelmän voi viedä valittaja itse tai hänen valtuuttamansa asiamies. Valituskirjelmä liitteineen voidaan myös lähettää postitse, telekopiona tai sähköpostilla. Postiin valituskirjelmä on jätettävä niin ajoissa, että se ehtii perille valitusajan viimeisenä päivänä ennen aukioloajan päättymistä. Hallinto-oikeudessa kirjaamon aukioloaika on klo 8.00 – 16.15. Sähköisesti (telekopiona tai sähköpostilla) toimitetun valituskirjelmän on oltava toimitettu niin, että se on käytettävissä vastaanottolaitteessa tai tietojärjestelmässä määräajan viimeisenä päivänä ennen virka-ajan päättymistä.

Valittajalta peritään hallinto-oikeudessa **oikeudenkäyntimaksu** 97 euroa. Tuomioistuinten ja eräiden oikeushallintoviranomaisten suoritteista perittävistä maksuista annetussa laissa (701/1993) on erikseen säädetty eräistä tapauksista, joissa maksua ei peritä.

Toimivaltaisen hallinto-oikeuden yhteystiedot muutoksenhakua varten:

Pohjois-Suomen hallinto-oikeus

Käyntiosoite: Isokatu 4, 3 krs, 90100 Oulu

Postiosoite: PL 189, 90101 Oulu

Puhelin: Puhelin: 029 56 42800

Faksi: Faksi: 029 56 42841

Sähköposti: pohjois-suomi.hao(at)oikeus.fi

Sähköpostia lähetettäessä (at)-merkintä korvataan @-merkillä.